

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДУ «ЦЕНТРАЛЬНИЙ МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ
З ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ МОЗ УКРАЇНИ»
ДВНЗ «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ»

МАТЕРІАЛИ
XVI Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю

ІННОВАЦІЇ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ
ТА ФАРМАЦЕВТИЧНІЙ ОСВІТІ УКРАЇНИ
(з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України
за допомогою відеоконференц-зв'язку)

16–17 травня 2019 року
м. Тернопіль

Тернопіль
ТНМУ
«Укрмедкнига»
2019

УДК 378.001.895:61(063)(477)

I-66

Відповідальний за випуск: проф. А. Г. Шульгай.

Інновації у вищій медичній та фармацевтичній освіті України (з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою відеоконференц-зв'язку) : матеріали XVI Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (Тернопіль, 16–17 трав. 2019 р.) / Терноп. нац. мед. ун-т імені І. Я. Горбачевського. – Тернопіль : ТНМУ, 2019. – 332 с.

НАВЧАННЯ ПРОТЯГОМ ЖИТТЯ ЯК ПЕРЕДУМОВА ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ БЕЗПЕКИ ПРАЦІ

Літовченко О.Л., Завгородній І.В.

Харківський національний медичний університет

Вступ. Суспільство переживає значні перетворення у сферах економіки, екології, медицини, фармації, інформаційно-комунікаційних технологій, які з огляду на модернізацію потребують постійного вдосконалення вимог до професійного здоров'я та професійної безпеки. Це потребує безперервної адаптації навчальних закладів до майбутніх змін у багатьох аспектах роботи, а саме – удосконалення начальних програм для підготовки більш компетентних спеціалістів.

Основна частина. Для конкурентоспроможності підприємств сучасність вимагає постійного підвищення кваліфікації працівників. На сьогодні країни Європейського Союзу (ЄС) уже розпочали гармонізацію законів, правил і стандартів, які стосуються професійних стандартів, обов'язковим елементом яких є вдосконалення та оновлення знань у галузі безпеки та охорони праці. Стандартом визначено потребу постійного навчання та підвищення кваліфікації з безпеки та гігієни праці, що є невід'ємною частиною розвитку працівників з метою посилення профілактики травм та професійних захворювань на робочому місці, можливе отримання яких спричиняє великі збитки підприємствам і несе загрозу всій економіці.

Праця в закладах охорони здоров'я вже зараз передбачає застосування великої кількості технологічних засобів, що супроводжується підвищеними вимогами до компетентності робітника з питань охорони праці. Впровадження модернізації в цій сфері передбачає набуття технічних навичок та знань безпеки в професійній діяльності.

Наразі підготовка медичних фахівців проводиться лише засобом викладання дисципліни «Охорона праці в галузі». Відсутність систематичного навчання з питань охорони праці потребує додаткової специфічної освіти протягом усього навчання та в майбутній трудовій діяльності (lifelong learning).

Висновки. Освітня складова повинна бути предметом для поширення базових та спеціальних, концентраційних навичок у галузі охорони здоров'я та безпеки працівників. Програма безперервної освіти повинна приділяти увагу стандартам професійної кваліфікації, які включають положення про охорону праці та безпеку на всіх рівнях вищої освіти:

- загальні питання основ охорони праці та безпеки життєдіяльності для освітнього рівня «бакалавр»;
- спеціальні питання безпеки та охорони праці для освітнього рівня «магістр»;
- концентраційні навички охорони праці в галузі з урахуванням професійних обов'язків майбутнього фахівця (післядипломна освіта).

Моделювання такого навчання та міждисциплінарний підхід у цьому питанні дають можливість майбутнім спеціалістам імітувати реалії своєї професійної діяльності та безперервно вдосконалювати свої знання, формувати професійні навички, до виконання яких майбутні спеціалісти мають бути повністю готові.

Література

1. Palassis J, et al. Int J Occup Environ Health. 2004 Jan-Mar;10(1):90-8.
2. Knapper, Christopher. Lifelong learning in the workplace. Systems, Settings, People: Workforce Development Challenges for the Alcohol and Other Drugs Field (2001). 129-138.
3. Ivan Macuzic, Eva Giagloglou, Marko Djapan, Petar Todorovic & Branislav Jeremic (2016): Occupational safety and health education under the lifelong learning framework in Serbia, International Journal of Occupational Safety and Ergonomics, DOI: 10.1080/10803548.2016.1153222.

ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСУ “MOODLE В УКРАЇНІ” НА ФАРМАЦЕВТИЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Ложичевська Т. В., Осійчук О. В., Литвинчук І. В., Анісімов В. Ю., Гельмбольдт В. О.

Одеський національний медичний університет

Вступ. Головним завданням інформатизації вищої школи є створення найсприятливіших умов для тих, хто навчається, в здобутті ними вищої освіти, підвищенні кваліфікації, реалізації їхнього інтелектуального потенціалу за рахунок впровадження в навчальний процес інноваційних технологій. Існуючі й майбутні педагогічні новачки не можна реалізувати без широкого використання комп'ютерних технологій. Використання цих технологій в навчальному процесі університету – це важлива складова об'єктивного процесу комп'ютеризації освіти та інформатизації суспільства.

Система Moodle надає можливість організувати повноцінний навчальний процес, включаючи засоби навчання, систему контролю й оцінювання навчальної діяльності студентів, а також інші необхідні складові системи електронного навчання. Саме розгляду такої системи електронного навчання на базі Moodle, що створена у Одеському національному медичному університеті, присвячені ці тези.

Основна частина. Інформаційно-аналітичну систему контролю та оцінювання навчальної діяльності студентів Moodle з 2017/2018 навчального року впроваджено в існуючий навчальний процес (очні заняття відбуваються в повному обсязі), що значно підвищує його ефективність, відкриває багато нових можливостей, позитивно сприймається студентами, економить аудиторний фонд та є об'єктивною системою оцінювання. Комп'ютерний клас фармацевтичного факультету налічує 30 комп'ютерів. Налаштування системи дозволяє встановити різний час для прийняття відповіді на тестове завдання: навчальні тести більше 1 хвилини, тести Крока – 1 хвилина. Структуризація дисциплін на фармацевтичному факультеті – тематична, курс поділяється на секції (контрольні роботи) за темами. При перегляді своїх результатів за кожною темою студент бачить вірні та помилкові відповіді. У разі невірних відповідей правильний варіант він не бачить, що стимулює його ще раз спробувати відповісти вірно. Всі

результати тестування в online режимі надходять в обчислювальний центр. Відповідно викладачі можуть в такому ж режимі переглядати результати своїх студентів з метою внесення корективів в подальше планування практичних занять з певних тем.

Наявність такої системи з перевірки та оцінювання знань студентів у режимі online (тести тематичних контрольних робіт, Кроку-1 та Кроку-2 для студентів очної та заочної форм навчання) забезпечує оперативний контроль навчального процесу.

Система управління навчальним контентом Moodle надає можливість ВНЗ:

- мати зручний інструмент для обліку та контролю навчальної діяльності студентів;
- встановлювати потрібні терміни виконання студентами завдань;
- організувати комп'ютерне тестування контролю знань студентів, застосовуючи різні за типом запитання;
- мати автоматизовану систему рейтингового оцінювання самостійної роботи студентів;
- мати засоби для самотестування і виконання завдань та їх оцінювання – незалежно від людського фактору (викладача);
- особиста участь та допомога викладачу з забезпечення навчального процесу.

Висновок. Викладачі фармацевтичного факультету переконані, що використання запровадженої в ОНМедУ системи електронного навчання на базі Moodle є одним з реальних шляхів підвищення якості професійної підготовки майбутніх фахівців на фармацевтичному факультеті, активізації навчально-пізнавальної і науково-дослідної діяльності студентів, розкриття їхнього творчого потенціалу, збільшення ролі самостійної та індивідуальної роботи, підвищення їх конкурентної спроможності на міжнародному ринку інтелектуальної праці.

Література

1. Система електронного навчання ВНЗ на базі MOODLE: Методичний посібник / Ю.В.Триус, І.В.Герасименко, В.М.Франчук // За ред. Ю.В.Триуса.– Черкаси. 2012 – 220 стр.
2. Анисимов А.М. Работа в системе дистанционного обучения Moodle. Учебное пособие. 2-е изд. испр. и доп. полн.- Харьков, ХНАГХ, 2009. – 292 стр.
3. Інформаційно-аналітична система контролю та оцінювання навчальної діяльності студентів ВНЗ: Монографія / А.А. Тимченко, Ю.В. Триус, І.В. Стеценко, Л.П. Оксамитна, В.М. Франчук, Г.О. Заспа, Д.П. Тулицький, О.В. Тьорло, І.В. Герасименко. – Черкаси: МакЛаут, 2010. – 300 с.
3. Використання системи електронного навчання MOODLE для контролю і оцінювання навчальної діяльності студентів ВНЗ: методичний посібник / Ю.В. Триус, І.В. Стеценко, Л.П. Оксамитна, В.М. Франчук, І.В. Герасименко / За ред. Ю.В. Триуса. – Черкаси: МакЛаут, 2010. – 200 с.
4. Методичні рекомендації по створенню тестових завдань та тестів в системі управління навчальними матеріалами MOODLE / В.М. Франчук. – К.: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2011. – 58 с.
5. Офіційний сайт системи MOODLE [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.moodle.org>
6. Смирнова-Трибульська Є.М. Дистанційне навчання з використанням системи MOODLE: Навчально-методичний посібник. – Херсон: Айлант, 2007. – 492 с.
7. Смирнова-Трибульская Е. Н. Основы формирования информатических компетентностей учителей в области дистанционного обучения: [монография] / Евгения Николаевна Смирнова-Трибульская. – Херсон: Айлант, 2007. – 704 с.
8. Триус Ю.В., Франчук В.М., Франчук Н.П. Організаційні й технічні аспекти використання систем мобільного навчання // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 2. Комп'ютерно-орієнтовані системи навчання: Зб. наук. праць./Педрода. – К.: НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2011. – №12(19). – С. 53 –62.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Лозенко В. В.

Харківський національний медичний університет

Вступ. У зв'язку з євроінтеграцією багато іноземних студентів приїжджають отримувати освіту в Україні. Кожний вищий медичний навчальний заклад має бібліотеку, де широко представлена навчально-методична література з різних галузей знань.

Основна частина. Однак підручники, посібники та методичні вказівки українською, російською або англійською мовами важко сприймаються іноземними студентами. Навчально-методична література містить професійні терміни, фахову мову та відзначається науковим стилем викладу матеріалу, що потребує відмінного володіння українською, російською або англійською мовами. На жаль, не всі іноземні студенти можуть продемонструвати такий рівень володіння мовою. На наш погляд, при виданні методичної літератури для іноземних студентів слід подавати терміни, а іноді основні положення, використовуючи наукову та загальнонавчальну лексику: напр., латинський термін *pharynx, ngis m* (глотка) перекладати не тільки *pharynx*, що не зовсім зрозуміло для не носія мови, але й більш поширеним терміном *throat*. Або, на-

приклад, пояснити *arphthae* як *painful ulcerations \ ulcers in the mouth*. Кінцевий терміноелемент *-stomia, ae f*, який окрім значення «ротова порожнина», ще означає *artificial fistula*. Таке визначення досить важко сприймається іноземними студентами, у яких не дуже високий рівень володіння мовою. Такий терміноелемент можна пояснити як *surgical opening*.

Висновки. Наведені вище приклади не лише допомагають засвоїти інформацію, але й упорядковують її в певну систему: студентові не потрібно шукати додаткові джерела для розуміння, що *pharynx i throat* – це синоніми, але вживаються в різних стилях мовлення. Тому головним завданням навчально-методичної літератури є упорядкування та систематизація наукових термінів для швидшого та ефективнішого засвоєння інформації.

Література

1. Сфремов С. В. Работа з підручником – метод науково-дослідної роботи студентів. *Роль інновацій в трансформції сучасної науки*. 2017. Ч. 1. С. 29-36.